



BARANYI FERENC

Vizafogó

ÚJ VERSEK ÉS MŰFORDÍTÁSOK

BUDAPEST

Z-füzetek/49

**A sorozatot szerkeszti
SIMOR ANDRÁS**

**Fedélterv és tipográfia
JORDÁN GUSZTÁV**

**Készült a Magyar Hitelbank
Művészeti Alapítványa támogatásával**

© Baranyi Ferenc

Letölthető:

[\[PDF formátumban \]](#) [\[EPUB formátumban \]](#)

I. BOTCSINÁLTA ÁBRAHÁMOK

Takarna sírig is

Én várom azt az éjszakát,
mikor álmából felriadva
a lelkiismeret magát
sietős hévvel összekapja
és elszalad a házakig,
ajtón és ablakon bezörget –
meghallja, aki bent lakik,
s lerúgja magáról a csöndet.

Födetlenül, a csönd pehely-
paplanával már nem takarva
didergőn és kapkodva lel
az este széthagyott szavakra
s ajkára gyűjti végre mind,
hogy eltökélt beismeréssel
tisztán kimondja szó szerint,
amit a tisztesség igényel.

Nem lehet várni reggelig
azzal, mit éj érvényesíthet,
az alkalom gyorsan szökik,
akár a pillanatnyi ihlet,
gyalázatban hagyhat hamar,
hogy mindent elnapolna benned
a csönd, amely puhán takar
s takarna sírig is.

Ne engedd.

Kollaboráns

Ha kollaborálás volt itthon maradni
egy fűtetlen, kilyukadt falú ország
kicsit-nagyot didergető fagyában
s az „eltiport szabadság” tehetetlen
siratása helyett éledve élni
a munka szabadságával s bár hajladozva,
de zokszó nélkül gyűjteni a rozsét;

ha kollaborálás volt a kérlelhetetlen
gondoskodás, amely nem
kegyelmezett a verítékezésnek,
erőszakos úton készítette belső
sugárzástól s nem izzadtságtól fényes
homlokkal járni s tágasabban élni
viskókba szűkült sorsú milliókat;

ha kollaborálás volt megalkuvóan
elfogadni annak bizonyosságát,
hogy „holnap is lesz munka és ebéd” s nem
csupán nekem, de még tízmilliónyi
kollaboránsnak – akkor eme sértő
idegen szónak oly szép a zenéje,

mintha maga az Úristen dicsérne.

Üzenet a Golgotáról

Mit szégyelltek, ti szerencsétlenék?
Mannát nem tudtam szórni, mint Atyám,
de jól tartottam hallal és kenyérrrel
szegényemberek ezreit, akiknek
a boldogságról szóltam a hegyen.
Feltámasztottam Jairus leányát,
visszarendeltem Lázárt a »halálból,
vakok, bénák, leprások, csonkabonkák
áldották mindenütt a nevemet.
És lát ma is, jár-kél, rózsásra tisztult
testét csodálja s épségének örvend
e sok-sok ember.

Ezt szégyellitek?

Igaz, korbáccsal kergettem ki minden
kufárt a templomból, melyet korántsem
nyerészkedő gazok használatára

raktak munkában kérgesült kezek.
És azt se tagadom, hogy gazdagokkal
gyakorta voltam »engesztelhetetlen,
tevét és tú fokát idézve nékik –
de talán ezt se kell szégyellnetek.
Most itt feszülök, két lator között,
kikkel nemcsak kínzóim mosnak össze,
de azok is, kiket meggyógyítottam
vagy megvendégeltem ama hegyen.
Őket nem átkozom. Mint annyiszor már:
most sem tudják, hogy mit cselekszenek,
de bánt Júdásnak árulása, Péter
elgyávulása és a többi tíznek
szégyenkezése.

Elvégeztetett?

Botcsinálta Ábrahámok

Ha véres volt a keze, tenyeréből
miért ettek mai kárhóztatói?
Falánkságuk legyőzte volna végül
utálkozásukat s buzgón lenyalták
a tenger lucskot „hóhéruk” kezéről?
így válhatott a szóban forgó végtag
pápai parolára érdemessé?

És a Szent Jobb, melynél vérszennyesebbet
alig láttunk a századok során?
Ma is előtte hull térdre az ország
az augusztusi fény harangszavára.
Nem, ez nem párhuzam, bár nincs a széles
történelemben Jupiter s ökör,
csak egy-egy botcsinálta Ábrahám van,
ki gyermekét is kész leölni, hogy meg-
óvja népét önpusztító dühétől,
megbékítve a Seregek Urát is
a lét s nemlét ideiglenes határán.

Ahol eldől: ki farkas és ki bárány.

Sum(m)ák

1. A MANTUAI HERCEG SUMMÁJA

A Púpos lánya volt, aki miatt
a kőfalon magamat átvetettem,

ez volt az egyedüli áldozat
meredélyektől mentes életemben.

Amúgy csak hízelgő siserahad
s odaadó ribanccsapat lök engem,
hogy úgynevezett boldogságomat
a kerítéstelenségben keressem.

S ez így van jól. Kinek minden kijár,
az csupasz kézzel padlót nem sikál,
mert egy szálkányi szenvedést se bírna.

De a falat, mit átugrottam ott,
– s mely végül össze nem tőlem rogyott –
a jobbik énem olykor visszasírja.

2. NÉPEM SUMMÁJA

Volt itt ütem,
volt itt atom,
csap a hordón,
száj a csapon,
volt itt eszme,
volt itt asztma,
bölcs egyének,
balga massa,
volt itt hangos
terei ere
s szemérmetlen
cserebere,
voltak hegyek,
voltak folyók,
voltak szüzek,
voltak lotyólc,
volt itt elnök,
volt itt dalnok,
HIVatás és
Hivatalnak,
volt itt kullancs,
volt itt lebbencs
s volt itt fátyol,
hogy lelebbentsd,
volt itt kéve,
volt itt káva –

s volt itt ló, de
nem lesz háta.

Lucifer songja

Itt semmi sem tökéletes,
mindennek van hibája,
ha bárki bármit tönkretesz:
csupán továbbcsinálja
mint a mindenható Óreg
kezdetit eltolni még rég:
kihasználja a szerkezet
sok hajsztálrepedését.

Az ördög itt csak áldozat!
Mindent rákenne, persze,
az angyalszárnyú szolgahad
.szegény jó Luciferre!
Pedig csupán mások silány
munkáiból kívánom
csokorba szedni mindahány
egyéni rombolásom.

Akárhová is nézek én:
sehol sincs ír a bajra,
ütődött alma az erény –
nélkülem is rohadna.
Mást nem teszek: felpörgetem
a meglévő kerengőst –
így rakja romba szellemem
a széteső Teremtést.

Támogat, túr, tilt

Most jön a nyolcadik vonal,
úgy érzi: felvirradt a napja,
kárpótlást és sikert akar,
melynek mértékét maga szabja.

Elnyomta őket – hirdetik –
a cenzúrázó, átkos éra,
ezért lett imára mindegyik
a harmadik T martaléka.

Pedig hát sokkal egyszerűbb
ok miatt volt a nyomdafesték
tiltott nekik – oh, T-betűk!
Az ok: a T(ehetségtelenség).

Kikérem magamnak

Álmom nyugodt lehet: bármily buzgón kutat
múltaimban bárki is, nem bukkan másra, csak
olyasmire, amit vallók és vállalok
e fejrállt világ bugyrában is, kifog
pályáim vizsgálata rágalmazók hadán –
csak igazol, aki vádat vél szórni rám.

De azt sajnálom én, hogy hitvány pályatársak
iránit nem volt elég nagy bennem az utálat,
mert aki milliók ügyét sunyin feladja
s vihartöponyegét átváltja díszmagyarrá:
az költőnek magát ne mondja, mert kikérem
magamnak meglopott s megcsalt népem nevében.

Hetvenkedők

1. NE KÍMÉLD MAGAD

Reményi József zongoraművésznek

Hát hetven éves lettél, Józsi bácsi!
Viselni nem könnyű, de nehezebb
elhinni ezt a furcsa tényt, csodálva
lassítás nélkül pergő életed,

most illenék nyugalomról szavalnom,
hogy másra hagyd eztán a dolgodat,
de jól tudom: sokkal bölcsebb vagy annál,
hogy bölcs tanácsainkat megfogadd,

ne kíméld hát magadat ezután se!
Nekünk érvényes így maradsz csupán,
hogy úrrá léssz a feketén s fehérén,
akár az ujjaid a zongorán.

Hogy összecsengjen, ami összecsenghet –
ez vezérelt, ez az egy gondolat,
egész világnyi disszonanciákkal
bántál el így a hetven év alatt.

Csak az ilyen nem-vénülő öregnek
hiszem el azt, hogy érdemes – ha kell,
magunkat sem kímélve – megkímélni
magunkban azt, mi emberré emel.

2. ELŐLEG

Tóth István fotóművészek

Irigylem hetven évedet,
mert kenyered javát megetted,
így nem kell a penészesebb
maradékáért verekedned,
méltóbb pörök várnak reád:
földretepert, kis ügyekért kell
működtetned a masinát,
amely szövetséges a fénnel.

Fotózd az egyre több rövid
takarót, melyen sok-sok ember
naponta túlnyújtózkodik,
mert alákuporodni restell –
vagy már nem is tud. Annyira
kicsi a védelem fölötte,
hogy sem szemérme, sem hasa
nincs fedve már, csupán az ökle.

Fotózd, ami a lényeket
vádolja vagy felmenti később,
szorítsd húséges gépedet,
akár a szobrászok a vésőt,
hagyd örökül a pillanat
kövületét, legyél akárhol,
de meg-megállnod is szabad –
olykor megillet egy pohár bor.

Egy pohár bor, amit sokan
terád ürítünk, Pista bátyám,
élj százhusz évig boldogan
Cegléd és Nyáregyháza táján,
szívvel fotózz, jobbért perelj,
legyen e hetven év előleg
léted egészét tenni fel
a mindent elnyerő jövőnek.

Pincében

A petőmihályifai présház
kifehérítik a rozsdaszból,
a lélek elzsibbadva méléz,
a Hold is tántorogva jön föl,
Kovács Frici a csőretöltött
héberrel poharakra céloz,
szelet jósló égnél vöröslőbb

:a bor, miit komolykodva szétoaszt.
Mire igyunk? Talán a hegyre,
mely sose indul Mohamedhez?
A zászlóra, amelynek selyme
csak széliránynak engedelmes?
A léprement koránkelőkre,
akik aranyat sose lelnek?
Egy alig sejtő, jobb jövőre,
mely rangot ad a nincstelennek?
Mire igyunk? Talán a téli
álmát alvó mcdvényi csöndre,
amely az utcazajt se sérti
s nem karmol – cirógat a körme,
előlegzi a sír nyugalmát
és barna bundájába pátyol.

Ám e végső, nagy szótalanság
előtt kijár még pár pohár bor!

2. GYÖTRELMES ÉDEN

Egy kóbor giullare sóhaja Guido da Polenta lányának lakodalmán

Rimini úrnője, kastélyodba jöttem,
hogy a létezésed énekkel köszönjem,
nagy jót tettél azzal, hogy világra jöttél,
mert így Ravennában sem folyik fölös vér.
Rimini úrnője, légy majd hű a gnómhoz,
akkor is, ha rút és mit sem ért a csókhoz,
mert ha délceg öccse hál veled titokban:
városaink közt a harc megint kirobban.
Rimini úrnője, rajtad áll a sorsunk,
kik a kikötőkben nagy bálákat hordunk,
kiknek könnye sósabb széles Adriánál,
mert az égi Göncöl rúdja is miránk jár.
Rimini úrnője, lásd, az elesettek
jóakarójuknak nem adnak kegyelmet,
ráfizet, ki minket felsegít a porból,

mint ki búzaföldbe beléndekmagot szór.
Gianciotto sántán is, tipor minden álmon.
Legyünk az ő népe, hogy nyakunkra hágjon
s idült gonoszsággá gyúrjon száz heveny bűnt?

Madonna Francesca, légy övé helyettünk!

Csoda

A zingarói kék öbölben
sokáig nézte arca mását,
az elképesztő fényözön sem
győzhette le a ragyogását.

Megállt egy izzó sziklaszirten,
tenger előtte és mögötte.
Tetszéssel nézte őt az Isten –
büszkébb volt rá, mint az öbölre.

Rózsa

*„Ha valaki szeret egy virágot, amely csak
egyetlen példányban létezik a csillag-
milliókon: ez épp elég neki, hogy boldog
legyen, ha a csillagokra pillant.”*

(Saint-Exupéry: A kis herceg)

Egy példány van csupán a csillagmilliókon
belőle is, aki az én egyetlenem.,
tüskéit önmaguk próbájától megóvom,
hogy sose tudja meg: mennyire védtelen,

tépné csokorkötő, legelné báva bárány
s tiporná tigris is, de ő nem sejti ezt,
tüskéi – úgy hiszi – túltesznek harci lándzsán
s hogy sebzetten fut el, kibe tövist ereszt.

Így jó. A ráleső veszélyeket kivédem
és holtig meghagyom önáltató hitében,
hogy bármilyen csapást elhárít nélkülem.

Mikor szúrása ér, szisszenek, mintha fájna,
serkedő véretem ejtem szíromzatára,
hogy boldog bíbora még lobbanóbb legyen.

Akárhová jutok

Behintve már veled az egész Magyarország:
nincs ösvény, mit kecses lábad nem illetett,
akárhová jutok – már voltam ott veled,
a lombok mindenütt a te neved susogják.

Mi sem könnyebb nekem, mint eltalálni hozzád:
bezárok gondosan mindent magam megett
s bármerre indulok, minden út elvezet
oda, hol víztükör, sugár csillantja orcád.

Hozzád kívánkozom – nem több ma már a honvágy,
szeretlek téged – és ez hazaszeretet,
irányodban almit érzek: erdők, hegyek,

mezőik, falvak, vizek, városok százsorozzák.
S ha ebből bármit is bárkire átruház
szeszélyem ihlete: az hazaárulás.

Ne hidd a fényt öröknek

Várj meg, én kedvesem, sötétedik már –
és nélküled csak rettegés az alkony.
Jaj, nem tudok egyedül lenni immár,
mert félek s fázom itt a puszta parton!
Pedig szép volt az erdő és a nádas –
hittük, hogy másnak is, nemcsak minékünk,
nem fáj a hántás, enyhült itt a bánat,
még az se fáj, hogy sokszor kőre léptünk,
megtévesztett a sugárzás az égen,
aranya kullit a kőre, vízre, fára,
izzott a lomb, nem volt sötét a bérc sem –
s lám, árny maradt, csak árny maradt utána!
Sohase hidd a zengő fényt öröknek,
mivel a néma éjsötét örök csak.

A hold úgy ékesíti ezt a csöndet,
mint tigris karmait egy csepp körömlakk.

Az első szürke szürke szálak

Sötétbarna hajában
itt-ott már szürke szálak –

és, erre nincs bocsánat.
Számomra nincs bocsánat.

Az értem-rettegés, a
tőlem-bántás, a rajtam-
töprengés hagy ezüstös
nyomot a barna hajban.

Oly fiatal pedig még!
Gyerekes is lehetne,
futkározhatna tágas
mezőkön reggel-este,

futkározhatna izzó
felhőtlen ég alatt, a
nyomába szegülő vad
szeleket is kacagva,

de ő a ráművöltő
viharral szembeperdült
s halálra válva tőle
– akár esőköpenyt – gyúrt

sorsom magára kapta,
nem tudta, mit cselekszik,
azóta jégverésben
futkos reggeltől-estig,

bőrömbe menekült, így
ő vérzik már, ha engem
ér orvdöfés a néki
idegen küzdelemben.

El kellett volna üznöm,
hogy gondtalan szaladjon
kibomló, szép hajával
a legbarnábbik asszony,

de már hozzám bogozzák
az első szürke szálak –
számára nincs menekvés,
számomra nincs bocsánat.

Akkor még

Akkor még rendre rámhagyta a hangos
eszmékét (vélttem: egyiket sem érti),
lekuporodott a „gigászi” harchoz,
amelyről azt hittem, hogy föl nem éri,

akkor még volt szava a szótalanság
javára is, miikor a csönd beállt,
szokásai miattam kitagadták –
szokásaim közt otthonit így talált,
akkor még elnapolta, a jövőnek
tetemrehívását, hogy álmaim rőt
ravatalánál senkit meg ne öljek,
ment gyászban inkább megbékélni illőbb,
akkor még rámimiosolygoitít a siralmaik
völgyiében is a csonthaiknok felett –
amilyennek akartam, ő olyannak
szeretett, mert
akkor még szeretett.

Olyan nehéz

Olyan nehéz megérteni?
Az egyik már harminchat éve
viszi rontóimat a jégre –
'hogyan mondanék búcsút neki?

Olyan nehéz megérteni?
A másik felszította létem
izzását a világhülésben –
hogyan mondanék búcsút neki?

Olyan nehéz megérteni,
hogyan nélkülük pozdorja lennék?
Mert ők a jelentéktelenség
fölesküdt ellenségei.

Gizella út

Gizella út, Gizella út,
egy régi dallam visszabúg,

idézi az emlékezet
ezerkilencszázhetvenegy

nyarát, miikor házibulit
csapott albérletben Judit,

szeretkeztünk a szőnyegen,
én csak vele s ő csak velem,

Gyuri és Anca ugyanúgy

vívták á szőnyegháborút,

zuglói éj, zuglói kéj,
szemérmertlenség, szenvedély,

ott még a bűn is tiszta volt,
akár forrásvízből a korty,

senki senkit nem irigyelt,
beérte azzal, kit ölelt,

beérte azzal, hogy a nap
neki is osztott sugarat,

csak annyit, amennyi a szűk
manzárdszobában összegyűlt

s amennyitől be nem borult
soha a tört buráju múlt.

Gyötrelmes éden

Kesztyűs Ferenc

Tisztelet a nőknek című grafikájára

Adassák tisztelet mindenkoron a gyengébb
nemnek, amely vitás győzelmünk hiedelmét
úgy hagyja meg nekünk, hogy közben elveszi
mindazt, ami csupán a győztest illeti.

Áldassék általunk a sorsunkat kifosztok
gyönyörű tábora! Nincs indulat piroslóbb,
mint halvány arcukon a halk odaadás
kiáltó bíbora, mely győztessé aláz.

Illesse hódolat mindenkoron a nőket,
akik széthúzza is ellenünk szerveződnek
és összefogva is értünk magányosak –
a meghódoltakat illesse hódolat!

Figyelmességeink bűnére nincs bocsánat,
kegyetlenségeink erénye biztatást ad,
hogy van talán remény rájuk testálni, mit
gyötrelmes édenük pokolizzása szít.

3. SZÍN ÉS FONÁK

Egy ezredévre

Készül az idő szégyenfája –
kinek a neve kerül rája?

Aki a köz-kaszálta rendek
helyén ima sáskákat legeltet,

aki az elveit – akár a
szotyolahéjat – eldobálja,

aki pucolt, bár nem kergették,
s most hősinek hazudja tettét,

aki a féltéglát a mell-
verés után sem ejti el,

aki csupán oláh s szláv bánat
láttán csap szittyá orgiáikat,

aki a lét szennyét örökké
imaszönyeg alá söpörné,
aki helyére a MIÉNK-nek
visszacsempészte az ENYÉM-et

annak nevét egy ezredévre
őrzi meg a szégyen fa kérge!

Ismétlődő történelem

HUSZAS ÉVEK

Vörös fejjed bömbölt a magyar,
sértve soha – be-nem-ápolott csöndünk,
véresszájú volt a hon körülünk –
s benne minden véres lett hamar:

veríték a kizsákmányolástól,

utcakő a tőke sortüzétől,
vizelet a vese-leveréstől –
és a köpet is, cellák dohától.

ÖTVENES ÉVEK

Vörös fejfel bömbölt a magyar,
sértve soha be-nem-állott csöndünk,
véresszájú volt a hon köröttünk –
s benne minden véres lett hamar:

veríték a beszolgáltatástól,
utcakő a nagy meneteléstől,
vizelet a felfázott veséktől,
köpet meg a kőbányák porától.

KILENCVENES ÉVEK

Vörös fejfel ordít a magyar,
sérti soha-be-nem-állott csöndünk,
véresszájú a Világ köröttünk –
s benne minden véres lesz hamar:

veríték a munka-hajszolástól,
utcakő a szkinhed-bevetéstől,
vizelet a sugárszennyezésről,
köpet meg a seholsem-lakástól.

TÁVOLI ÉVEK

Véres lesz a most színehagyott
lobogó is, vérpiros lesz újra,
végre önszínére gyújtva
Betlehem fölött a csillagot.

Magyarságvizsga

I.

Ki itt a jó magyar?

A szájtépő, a másságot leszóló,
a mellverő, de vész elől kilógó –
az lenne jó magyar?

Ki udvaroncból szökkent népvezérré,

de „honfélése” népét sem kímélné –
az lenne jó magyar?

Ki eladná az országot egy lóért
s a lovat, nemzetének, milliókért –
az lenne jó magyar?

Ki Európát falná fel, de régi
ázsiai voltát se jól emésztí –
az lenne jó magyar?

Kinek az őslakó is rusnya jöttment,
ha átkokat nem szittya dühhel öklend –
az lenne jó magyar?

II.

Apai ágon áldás eleimre,
hogy magyar vért pumpáltak ereimbe,
ezért itt élni is tartozni e néphez
vétség szerint lehetek illetékes.

De önmagában ez mitsem határoz,
csupán elindulás a vállaláshoz,
ahonnan már csak lélek s ész irányít
munkálni a világból egy hazányit.

Anyám ágán is áldom minden őszám,
fejfáiknál emlékezem időzöm,
mind-mind e hont ápolta tiszta szívvel,
lett légyen délszláv, felvidéki cipszer.

Tót-sarj Petőfi, német-ősű Erkel
példázza: miitől jó magyar az ember,
nekik tudom be, nem a vér szavának,
hogy épeszűén szolgálom hazámat.

Apródinduló

Üsd a tótot és a rácot –
de még jobb, ha kicsinálod,
oláhnak lyukaszd ki bőrét
s perzseld fel a legelőjét.

Itt üzletei, valutázik,
honleányokkal álcázik
tálján, pólyák, sváb és ruszki –
őket sem árt farbarúgni.

Ennyi gúnynév nációkra
más nyelvekben hogy is volna?
Csak a unióink ilyen gazdag –
szólj le mást, ha jó magyar vagy!

Legtöbb göggel arra tekints,
akinek még gúnyneve sincs:
az arabot, zsidót, cigányt
közös pöcegödörbe hányd.

S ha tisztára takarítja
életterét máj d a szittya:
nem hét, hanem három színben
ragyog a szivárvány is. Fenn!

Hiánya gúznak

Aki telhetetlenre támad,
annak bűnére nincs bocsánat.

A kard-kii-kard, a szemtől-szembe
ellenfényt hint a küzdelemre

s hős hevületté lesz – a gégén
miatt – a pír, mit fest a szégyen.

Átfényeződik így a kétes
célú harc is, mert kétesélyes.

Ám akit visszaélni késztet
hiánya gúznak és kötélnek

s féktelensége mámorában
– melynek mélyén ezernyi gát van –

kikötött ellenfélre támad:
annak bűnére nincs bocsánat.

Kossuth-tér 1992. Október 23.

A pestmegyei Fehér Könyv szerint én
ötvenhatban egy járás Forradalmi
Ifjúsági Bizottságának voltam
választott elnöke – s ez az igazság.

E tényt – amely sem érdem, sem gyalázat –
eleddig sem hangoztattam nagyon,

de máától kezdve szégyellni fogom.

Szín és fonák

Azt vallja a gödény, hogy mindig absztinens volt,
a görény pedig azt, hogy búze illatár,
az ítéletidő – úgymond – nem volt sosem zord,
s porló homok saját szava szerint a sár.

A sokaság pedig hallgatja ezt a kardalt,
csóválja a fejét és tengődik tovább,
megszokta, hogy azok csapják folyvást a nagy zajt,
kiknek a színe is eleve már fonák.

A „piacgazdaság” azt vallja: szociális –
és közben oly mohó, mint a piaci légy.
De erre végre már mozdul a sokaság is:
koldulni nyújtja ki légycsapó tenyerét...

A munkanélküli balladája

Nincsen jövő, csupán jelen,
amely a múltat elvitatja,
ödöngsz íá piactereken
alkalmi zsákolást kutatva,
nem fekszi meg a krumpli, hagyma
a gyomrod – vállad nyomja csak,
melynek sajtása már sugallja:
miinek a lét, ha nincs tudat?

Végül üres levesre sem
telik, csak egy lyukas kalapra,
mellyel az utcaszegleten
csücsülsz, arcodat eltakarva,
mert még a szégyen visszatartja
lefoszló méltóságodat –
legalább ennyit adj magadra.
Minek a lét, ha nincs tudat?

Nem így képzelted, azt hiszem,
az égre nézel megcsalatva,
de ott se gondol senkisémet
se rád, sem elvetélt fiadra,

ha ölsz – az Isten lelke rajta!
De jobb, ha felkötöd magad
egy néked rendelt lámpavasra –
minek a lét, ha nincs tudat?

Barátom, rangod rongyod adja,
amely pucér segget mutat
és már a kérdést sem takarja:
minek a lét, ha nincs tudat?

Vízafogó

A Duna széle itt ma is családias:
pecázók arctalan hada lepi a partot,
a nap a füstködön (mindegyre átnyilaz –
s azt éri, aki már megadón elhanyaglott.
A kutyafuttatók nem ápolt ebeket
biztatnak: pár kuvasz, puli és koros szaladgál
csupán a kavicson, nyomukban száz gyerek –
tizenegy óra múlt. Magasan áll a nap már.
Nincs szó, nincs indulat, amely békét sebez,
vasárnap délelőtt a szúnyograj se számít,
oly monoton a csönd, mint hibás hanglemezt,
mely elakadt sorát szajkózza-nyúzza váltig.
Immár ez a hazáim: kavicsbányák ürült
helyén e díztelen, poros bokrokkal ékes
paradicsom, hová hajókról száll a kürt
rekedt üzenete napfürdőzők füléhez.
Nem vágyam innen el. Hányatott (életem
itt ért végtére is valamiféle révbe,
a városszéli lét felfedezés nekem:
nem tudtam, hogy ilyen víz-illatú a béke.

És víz-természetű! Azonnal háborog,
ha szűk gátak közé szorítja száraz érdek,
olyankor a folyó pattanni kész burok,
hasadó rügy, mitől a lét áradva éled,
olyankor fénylenek a rozsdatemetők,
gyárok kopott falát befutja zöld folyondár,
bolygókat rúgnak át a lábteniszezők
a dróthálók felett – s a kocsmaasztaloknál
sirályszárnyon repül a buggyant, sörhabos
keserű álom is a kormos végtelenbe –
ez történik, miikor szörnyű s csodálatos
zúdulás fészke lesz a jámbor béke medre.

Hát jól vigyázzatok, újmódi gát-szabók:
a béke még ima sem tunya zavartalanság,
a hallgatag pecás csapat előbb-utóbb

hirtelen hátranéz, hogy megmutassa arcát.

Húsvétvasárnap

Jézus elvtárs, ezennel visszaperlünk magunknak téged. Ács fia, halászok osztályosa, jöjj, köztünk a helyed!

Kétezer évre kölcsön vett az egyház, neveiddel csillapítva minden ácsot s halászbembert, ki olykoron a fejszét s a szigonyt kézbe fegyverként ragadta, mert már tovább nem szenvedhette azt, hogy munkája méhében fogant javakból neki csak forgács és keszeg kerül.

Nyerd vissza régi arcod. Nem a birkák hunyászokodó alázatát idézte tekinteted, de haragvó egeknek villámait, melyek – akár a korbács – sújtottak pénzváltóra és kufárra a Mindenség lezüllött templomában.

Hát jöjj és dönts a tőkét, Jézus elvtárs! Nekünk támadj fel és maradj velünk, ne szállj a mennybe, hol eddig se volt sok keresnivalód, hiszen a Teremtő – kinek nevében szóltál s cselekedtél – nem más, mint földi ácsok és halászok okos gyülekezete, nagy családja.

Áldott, ki általuk leszen megáldva.

4. ÚJ MŰFORDÍTÁSOK

VOLTAIRE

(1694-1778)

**Lecouvreur kisasszony,
hírneves színésznő halála**

Mit látóik? Jaj, mi ez! Hogyan? A bájos ajkak,
a szem, honnét sokatmondó tüzek nyilaztak –
a rettentő halált mutatják ólmosan!
Múzsák és gráciák, akiktől nyerte áldott
vonásait, miért pusztulhat alkotástok?
Csak nézem, ölelem – s ő meghal, vége van!
Meghal – a szörnyű hírt immár .mindenki tudja,
s mindenki szíve fáj, bánattól elszorulva,
zokogni hallom én a szép művészetek
karát: Melpomené örökre elveszett!

Mit szólnak fiaink, ha hallják,
hogyan tinit művelhetett a szépséggel a gazság
s mit árthattak neki kegyetlen embereik?

A temetést is megtagadják
attól, akit görög oltár illetve meg!
Amíg körünkben élt, mind érte epekedtek,
láttam, hogyan tolong a hódolók hada –
és mára, lám, csupán szokványos bűneset lett,
csak jót tett, semmi mást – s meg kell kihalnia!
E partok ezután nem lesznek meggyalázva,
őrzik hamvaikat, a sírt, mely itt föld el,
megszentelt kórusunk örök emléked áldja
s nekünk új szentélyt itt emel!

Ez az én Saint-Demis-m, a sírkert, hol imádom
nemes táalentumod, büvölő szellemed,
mi életedben is szép volt, most is csodálom,
s habár a végső rettenet
iszonya munkál ellened:

nem engedem, hogy a gyalázat sírit gyalázzon!
Látlak magam előtt, törekeny nemzetem,
szándékos nem szilárd, piszkolod azt, min ámulsz,
megunt erkölcsöid s törvényeid okán dúlsz
én csapodár hazám – és babonák alá bújsz
elszenderülni csöndesen.

Hogy is van ez? Csak Angliában
gondolkodhat a földi lény?

Ó, versenytárs Athén! London, hol jobb világ van!
Megannyi zsarnokod elűzted könnyedén
előítéletek miatt kitört csatáikban –
ott kárpótol csupán a isors, megmondom én,
ott nem szégyenkezik siker, művészdicsőség.
Tallardnak győztesét, a Diadal szülöttét,
a magasztos Drydent, a tudós Addisont,
Oldfieldnek kellemét, a már örök Newtont
idézi az emlékező nép.

Londonban Lecouvreur ott kapna sírhelyet,
ahol e szellemek, e hősök fekszenek –
ott naggyá lesz, aki országa büszkesége.
Szabadság, bőség kétezer
viharos év után ott új életre kel –
Hellász és Róma tűnt erénye.
Kiszárad a babér: meddő e végtelen rét,
Apolló fáinak holt lombja elpereg,
ó istenek! E föld a dicsőség s tehetség
hazája miért nem lehet?

Az ízlés temploma (részlet)

Most megint láttam önt, Le Couvreur, kedvesem,
Ámor leánya és Melpomené leánya,
kinek a színpadon még fel-felrémlik árnya,
emléke még közügy – s örök szívügy nekem.
Mily folttalan gyönyör, ha arca újraéled!
Minden érzékemet átjárja az öröm,
lábához borulok, tömjénnel füstölöm.
Mert el kell mondani a késő nemzedéknek:
ha szentek szigorú döntése vette el
az önt megillető temető-menedéket –
az ízlés temploma önnek oltárt emel!

ANDRÉ CHÉNIER (1762-1794)

A fogoly lány

„Nem féli a kaszát, amíg zöld a vetés,
a friss venyige-rügy nem várja még a prést,
csak harmatok éden, cseppjét.
Úgy vagyok fiatal, mint a zsenge kalász,
s bár tarol szertesét a véres aratás:
még élni, csak élni szeretnék!

Szikkadt szemű tudós jegyese a halál!
Sírok s remélek én s ha jeges szél csupál:
meghajtok, de fõm felvetem még.
Derût borúra vált gyors napjaim sora,
most még nem émelyít se méz, sem áfonya,

nem unja a tenger a medrét.

Termő ábrándjaim lelkümen szállnak át
s csapkodják verdesőn a börtön kőfalát –
remény csodaszárnya emel még.
Tórból kijutva, mit vetett a madarász:
élénkebb s boldogabb az égre-szárnyalás –
mint Philoméla, zengedeznék!

Már én következem? Békén elszunnyadok
és békén ébredek, gyötrődni nincsen ok,
hisz fényes napom odafent ég.
Mikor felszerkenek, minden szem rámnevet,
gondoktól elborult arcokra életet
örömsugarakkal színeznék.

Oly messze még a föld, hol utam vége vár,
az élet óborát szíveim szomjazza – bár
nem illette szám soha kelyhét.
most indulnék csupán, kísér a szil s a nyár –
a léptemet mért ne követnék?
A sorsom asztalán mind 'telve még a tál,

Hol még az aratás? Csak tavaszom ragyog,
de látni vágyom én a többi évszakot:
a szép nyarat, ősz s a telet még.
Csillanva száraimon, mely ékes kertben áll,
nem gyült ki még nekem, csak a hajnalsugár
hagyjátok megérnem az estét!

Még várj, Halál! Eredj, eredj tőlem, csak a
szégyenben szenvedők s a rettegők hada
kívánja a vég segedelmét.
Még várnak rám buján zöldelő ligetek,
Ámor csókot kínál, a múzsák éneket –
még élni, csak élni szeretnék!”

Magam is bús fogoly, fogtam a lantomat,
hallván, mit panaszol folyton e szűzi rab –
s feléledt a húron a bánat.
Feledve ernyedő napjaim kínjait,
rímekbe szedtem én halk fájdalomú, szelíd
sirámaid sebtén a lánynak.

E vers, végnapjaim (tanúja, majd segít
a kíváncsiskodó ráérőknek, akik
a lányka nevét kikutatják.
Bájos beszéde volt és tiszta homloka,
s mi, többiek, azért reszkettünk, hogy soha
ne lássuk lehullani napját.

**ALEKSZANDR SZERGEJEVICS
PUSKIN
(1799-1837)**

André Chénier

– N. N. Rajevszkijnek –

*„Ainisi, triste et captif, ma lyre, toutefois
S'éveillait...”*

(Chénier: La jeune captive)

Amíg az ámuló világ
Byron porához járul éppen
s az árny egy földrész kórusát
hallgatja Dante közelében,

engem egy másik árny kísért:
régóta nincs dala, se könnye,
hisz vesztőhelyről sírgödörbe
menekült, sokallva a vért.

A vágy, a zsendülés, a béke
költőjének csokrot viszek,
zeng ismeretlen húrok érce –
hallgasd. És ő is hallja meg.

*

Felkel a fáradt dalnok, újra megnő,
új áldozatra búj tógát,
és újra tette kész az elmerengő
líra, még egyszer hangot ad.

Reggel kivégzés – lakoma a népnek.
S az ifjú bárd miről dalol?
A szabadságot hirdeti az ének,
mint eddig is, mindannyiszor.
„Szép csillagom, köszöntlek, égi testvér,
dicsőítettem fényes arcodat,
amikor felragyogtál, mint a nap,
midőn viharban megszülettél.
Magasztaltam dörgésedet,
mitől az átkozott erőd a porba dőlt le
s a hatalomnak ősi gögje
hitvány korom és hamu lett;
fiaidban kigyúlt a honpolgár ^merészség,

még hallom fogadalmukat,
 ajkuk hatalmas eskü vesét
 s a választ, mit a nép a zsarnokoknak ad.
 Látom sodrát hullámaidnak,
 a megtisztító vízözönt,
 még hallom szónokod, amint lobogva hírt ad
 arról, hogy megújul a Föld.
 Génuszod oly bölcsen égett,
 hogy Pantheónunk falai
 közé a kivetett szellemek is betértek,
 és többé már előítélet
 fátyla a trónt sem leplezi –
 lehullt a lánc. Új, emberi
 törvény szerint a nép szabaddá tette sorsát
 s mi felkiáltottunk: Boldogság!
 Balga hittel voltunk teli.
 Hol a törvény? Hol a szabadság?
 A régi pallost észlelem.
 Megöltük a királyit. S most hóhérai rakják
 az új láncot reánk. Gyalázat! Fortéiain!
 De néked, szentséges szabadság,
 isteni asszonyunk, nincs vétked csöppnyi sem,
 az elvakultság féktelen
 tömegsodrában tiszta orcád
 földted a vész elől: a gyógyító edényt
 immár véres fátyol takarja,
 de egyszer visszatérsz, mint bosszú büszke kardja
 gazságok megtorlójaként.
 A nép nektárodát már megízlelte egyszer
 és szomja többé nem apad,
 bolyong kiszáradt, lógó nyelvvel,
 akár bacchusi fenevad.
 Egyszer majd rádtalál. Az egyenlőség pajzsa
 s karjaid védik őt, végre békére lel,
 a vész örökre vonul el!
 Én nem virradhatok e boldog, büszke napra:
 rám vérpad vár. Időm holnap reggel lejár,
 nem késik a bakó. Hajamnál fogva főmét
 magasra Startja majd, a sokaság csak áll,
 s nem hullat értem senki könnyet.
 Bocsánat, cimborák: szegény hajléktalan
 porom nem kertbe tér, ahol tudás és jóllét
 gondtalan napjait pergettük boldogan
 s ahol a sírhelyünk az ősök kijelölték.
 Jól figyeljete, cimborák:
 ha gondoltak rám olykor-olykor,
 ott sirassatok el, ahol senki se lát,
 ez végső óhajom, ezt kérem én utolszor,
 ne kelthessen gyanút a könny a szemetekben,
 korunkban nagy veszély nyíltan gyászolni engem
 testvér testvért ma nem szánhat büntetlenül.

S még egy kérés: ha majd elébetek kerül munkám, játéka a kóbor gondolatnak, versek, amelyek ős hagyományból fakadtak – ne prédáljátok el, hisz ifjúságomat őrzik, reményeiket, könnyet, nagy álmokat s a szent szerelmet is. Vigyázzátok – ha élnek – Ábelre, Fannyra – csodálatát a Szépnek őriztétok. Gonosz beszéd, útszéli vád ne érje őket el. Ó jaj, lehull a bárd, levág kalásztalan a sors kaszája engem, dicső, nagy műveket nincs már ;idő teremnem; ám hogyha szellemem kicsit is érdekes: egy-egy kéziratomból létetek része lesz! Ha majd elült a vész, az ártatlan tömeggel együtt mondjátok el, mit írtam, egyszer-egyszer, s idézve verseim, mondjátok majd: ez ő! Ez a költő szava! S a síromból elősuhamok hirtelen, árnyam közétek ül s hallgatok, híveim könnyétől részegülve, lehet: a szerelem vígasztal meg italán, fehér arccal figyel a Fogoly lány reám, érzelmes versemét hallgatja s megsiratja.”

E ponton énekét az ifjú abbahagyta, szomorúan hajolt a föld felé feje, napfényes tavasza, gyönyörű kedvese merült előtte fel. Csodákra tárt szemecskék, dalok, légyottok és forró, szerelmes esték éledtek hirtelen, a szíve messzire rugaszkodott... S tovább áradt a halk ige:

„Hová csalt engemet géniuszom 'haragja, mely szebbre született: parázs szerelmi harcra? Miért is hagytam el a szabadságot és a léha társakat, édes semmittevést? Hisz aranyifjúként voltam a sors kegyeltje, elébem kincseit csak öröm szórta egyre s a múzsa mérte ki határtalan napom. Barát baráttra lelt az esti dáridón, hirdettem békítő hangján a nevetésnek a házi istenek vigyázta menedéket. Mikor a bacchusi gyönyör csömörbe fúlt s lelkemben új tüzek lobogó lángja gyúlt: reggel – már józanul – a kedveshez siettem, haragos volt s zavart, nem szűnt vádolni engem, könnyes volt szép szeme s csupa fenyegetés, láttam: eltékozolt napjaimért lenéz, elűzött akkor ő, úgy illant el szerelme, ahogy az életem: súlytalanul lebegve. A békés, egyszerű világból, jaj, miért sodródtam át ide, hol rettenet kísért,

pusztít a szenvedély, ostoba dölyf, gonoszság
 és kapzsiság 'toroz. Milyen illúzió, vágy
 csábított? Én, aki szerelmet hirdetek
 s a csöndet dalolom, vajon mit is tegyek
 tenyérszi harcmezőn, ahol csak gyalogos van?
 Én sarkantyúzzam-é a makacs imént, ha torpan
 s kormányozzam, mikor gyeplője elszakadt?
 Mit ha gyök örökül? Féltékenység, harag
 s ostoba hősködés marad csupán mögöttem.
 Ábránd, köddé foszolj, hangom, hullj szét a csöndben,
 némulj, te pusztá szó ...

De ne!

Te hallgass, csüggedt zsörtölődés!
 Légy büszke, költő, hogy sose
 alázhatott gerinctörő és
 aljas gonoszság szelleme!
 A gaz hatalmast megvetted
 s fenyegető szövétnekednek
 lángja a hitvány, dicstelen
 kormánytanácsra ráviláglott,
 korbácsod félelmetesen
 suhogott s hóhérokra vágott;
 versed sivített, mintha a
 nemezis tisztet régtől volna néked,
 a tört s az Erünniszt Marat
 áldozására te ígézted!

Mikor a szent öreg a koronás –fej et
 dermedt kezével a vesztőhelyről letépte,
 mindkettőnek bátran adtál kezét
 és elöttetek reszketett
 a tombolok ítélőszéke.

Légy, dalnok, büszke hát! S játssz, böszült szörnyeteg,
 szerény fejemmel – íme, vedd,
 mutasd fel! Ám füled hiába is tömőd be:
 kiáltásom s dühödt kacajom elkísér.

Idd vérünk, öldökölve élj,
 te pigmeus, te ronda törpe,
 eljő az óra, nemsokára üt –
 és véged, zsarnok! Szerit harag

serkenti – mert hazánk –szeméből könny fakad –
 a fáradt sorsot mindenütt.

Most indulok ... Időm lejárt... De majd követsz te, várlak.”

Így zengte el a költő dúlt dalát –
 s minden elcsendesült. A sápadt mécs-világ
 kihunyt a hajnalpírba veszve,
 megjött a reggel és a költő rácson át
 nézett a messzeségbe zordul ...

Zaj támad. Ők azok! Remélni kár tovább!

Lakat csörömpöl, zár csikordul,
 szólítják ... Várjátok! Csupán csak egy napot!
 S nem lesz kivégzés, csak szabadság,

a nagy hazafi élni fog
is a nép fiai befogadják!
Nem hallják. A menet oly néma, mint a sír.
De az utat, amely hóhér elé vezet föl,
barátság övezi. Dicsőséget jövendő.
Sírj, múzsa, sírj!...

GUILLAUME APOLLINAIRE (1880-1918)

A Mirabeau-híd

Folyik a Szajna áll a Mirabeau-híd
S szerelmeink
Emléke újra szólít
Mindig a rosszra érkezett a jó itt

Szállj le éj az óra üssön
Száll a perc de én nem űzöm

Kéz-kézben és egymással szemben álltunk
Híd-karjaink
Alatt a vízre láttunk
Mely az örökös bámulókra ráúnt

Szállj le éj az óra üssön
Száll a perc de én nem űzöm

A múltó vágy az árral tovafolyna
A múltó vágy
S az élet ó mi lomha
És a Reménység is milyen konok ma

Szállj le éj az óra üssön
Száll a perc de én nem űzöm

Lepereg mind a nap a hét a hó itt
Idő és vágy
Vissza nem hozható hidd
Folyik a Szajna áll a Mirabeau-híd

Szállj le éj az óra üssön
Száll a perc de én nem űzöm

Szállodák

Özvegy a kvártély
S nagyon sivár
Az uzsorás bér
Havonta jár

Nem bízik bennünk
Már a tulaj
És csak tekergünk
Minit egy csavar

Béerkocsi-zajra
Szomszéd neszez
Angol szivarja
Nem kellemes

Éjjeli láda
La Vallière
Minden imámra
Kacag s vedel

És mindahányan
Kik itt lakunk
Bábel tornyában
Karattyolunk

Aj tájainkon
Dupla a pánt
Belopja titkon
Ki-ki a lányt

Búcsú

Egy avarfűszálat letépek
Az ősz meghalt hidd el nekem
Nem látsz e földön s én se téged
Avarfüvek illatos évek
S hidd el hogy várlak szüntelen

VLAGYIMIR VISZOCKIJ
(1938-1980)

Miska Sifman

Miska Sifman jó eszű és érzi a jövődöt.
„Nem látunk írni egyebet – mondja – csak a képernyőt,
csak poros fesztiválok városa vár: Sápót,
de alig van olyan, ki Izraelig jutott.”

Mnyevelyiki felé menet mesélte Miska nékem,
hogy Golda Meyert „csípte el” a rádióban éppen,
hévvel mesélt a fiú s. minden oly szépen hangzott,
hogy szívem titkos vágya már Tel Avivba hajtott.

Ellenkeztem kétszer is, míg bírtam a piától,
mondván: „Dajan nagy mocsok, a félszeme sem áll jól,
mint vérszomjas fáraók, úgy öl népeket,
s agresszornak igaza sohasem lehet.”

Miska benyalt egy litert és megszállta az ihlet:
„Egyiptomiból – szolt – nem ők úztök vajon ki minket?
Nem lehet megbocsátani tetteket, oly ocsmány,
Krisztus szülővárosát a szennyből kimosnám.”

Miska mellen ragadott: „Hidd, társaság kell nékem,
hiszen alig váltunk mi szót, túl a köszönésen,
téblábolunk erre-arra, érzés nem hevít,
Mnyevelyikibe mért me,gyünk? Előre! Vár Tel Aviv!”

„Benne vagyok – feleltem én – te vontál partra engem,
egy a baj: én orosz vagyok, ez áll útlevelemben,
orosz a családom s az őszám Szamarában,
bennem némi beütés legfölyjebb tatár van.”

De Miska Sifmant ne féltsd, rajta nem kell tünődni,
egyértelműen zsidók a le- és felmenői,
nagyapja orvos-szabotört okol bénaságáér' –
míg nálam antiszemita antiszemitát ér.

Miska orvos. Hirtelen lett a hangja csöndesebb:
„Izraelben annyi a nőgyógyász is, mint az eb,
fogorvos is sűrűn terem, oly sűrűn, mint a búza,
jóval kevesebb ott a fog, mint az, aki kihúzza.”

S újra ordít: „Mnyevelyiki-fürdő avagy vízum kell?
Hol b:boldogság tanyáz, Kolja, oda ússzunk el!”
S látva, hogy Miska ki gyült orcáján könnyeik égnek,
meghúztam a bütykösöm s szoltam: „Egyetérték.”

A sortálló tömeget ahol beeresztették,
Miskához így szoltak: Állj! Hozzám meg úgy, hogy:
Tessék.
Kiabált: „Ez tévedés! Vagy zsidóknak nem szabad?”

S válaszoltak neki: „Nincs tévedés. De kívül tágasabb.”

Miska most is füstölög: ki itt a titkos ellen?
Ó, a válasz egyszerű, de sajátos is egyben:
én befértem. S Miska – fúj! – lőrét vedel, mint régen.
Hogy jön oda ötödik, ahol már vannak négyen?

A Tau Kita

A Tau Kita messzi csillagképe
nálunk mind érthetlenebb lett:
„Kik s mivégre vagytok?” – sugarazzuk
feléjük s ők visszajeleznek.

Szépségben éldegél mindenki ott
s mindenki különféleképpen,
ám ész nélkül egyetlen lény sem.

Hozzájuk szállók a fény ütemén,
magam sugarak mentén hajtva,
a Tau Kitát felkeresem én,
hogy 'magát végre megmutassa.

A Tau Kitán minden fejreállt,
a társadalom – legalábbis
szerintünk – csöppet sem normális.

Míg anabiózisban heverek,
a tau-kitaiak nyüzsögnek,
nem érteni őket, ők sem értenek,
pimaszságuktól pumpám fölmelegy.

Szótárunkban sose hemzsegték a
szavak, a rendszerük polgári,
a humoruk pedig oltári.

Fáradt hajóm az ülepére hull,
fényszóróm rájuk oldalvást nyes.
Vivát! – kiáltom tau-kitaiul.
Szia! – nyelvünkön így mondanám ezt.

Szemfényvesztésben verhetetlenek,
a földi lény csak ámuldoz, ha
fel- és eltűnnek váltakozva.

A Tau Kita nyelve nekem pápua,
mégis szórtam rájuk a szitkot:
„Helyettetek pirul a Galaktika!”
Szemük válaszul csak kacsintott.

A Tau Kitán mások a viszonyok,
nincs légtér, pokoli a hőség,
de népe vendégszerető nép.

A csőbe bömböltem: „Az istenit, mi van?”
Ám kibernetikus vezérlőm
oly pontosan tolmácsolta szavam,
hogy vöröslőit a képem égőn.

Fura jószágok e csillaglakók,
de valamennyi összefog, ha
fel- és eltűnnek váltakozva.

„Dicső nemem – így én – hős férfinép!”
Ámde valami szavam szegte,
elkaptam egy ottani nőszemélyt:
– Most végre színt vallasz nekem te!

S ő szólt: „Menj el, mi előrébb vagyunk!
Nem kell itt férfi már, beoltott
gally módján sarjadzunk utódot.”

Vajon hogy indult el az úrhajó?
Kábultan szállók és úgy vélem:
háromszáz évet fordult a földgolyó
Einstein tézise szellemében.

S ha földünkön is, mint a Tau Kitin,
túlméretezett lesz a tudás
és sarjadásos a szaporodás?!

Párbeszéd a tv előtt

– Vány, odanézz: micsoda bohócok!
Szájukon varrat a zsineg,
arcukon a festék összecsorgott,
a hangjuk dercésen recseg.

Ez milyen tószeg, nézz oda, Vány!
Szakasztott a sógor, no lám!
Nem hasonlít másra, csupán
csak rája, Vány!

– Hallgass el, Zin, a sógort ne sértsd meg,
korhely, de mégis csak rokon,
te bagózol és fested a képed,
amíg egyszer meg nem unom.

Forog a nyelved egyre, Zin,
bevásárolhatnál, kicsim,
nem mégy? Rám hárul ez a kín?
Eressz hát, Zin.

– Micsoda gnóm – és ahogy povedál!
Dzsörzé takarja, nem szövet,
varrógéppel senikse produkál
ötös üzemünkben ilyet!

A haverod mind ilyen, Vány,
az ember tőlük szinte hány,
osztóznak már reggel korán
olcsó pián.

– Barátom egy se ballonkabátos
s családot romba egy se dönt,
csak spórolásból isszák a gyászos
lőrét, de saját pénzükön!

Csak hallgass. Egy krapekod, Zin,
a vasgyárból kanalankint
hordott el több bordó benzint –
emlékszel, Zin?

– Nézd, Vány, milyen cifra papagájok!
Nyomban visítok egy nagyot!
Ilyen trikót még senki se látott –
Vány, én pont ilyet akarok!

A negyedév végére, Vány,
legyen ilyen csicsás ruhám!
Mit? Hogy ne járhassam a szám?
Bocsáss meg, Vány.

– Ez a beszéd, a nő jobb, ha hallgat,
a prémium ügyis oda.
Ki panaszkodott a hivatalnak?
Nem tudod? Én tudom, Zina!

Ez a trikó szűk volna, Zin,
belőled eltűnt már a csín,
hozzád e méret és e szín
nem illik, Zin.

– Vány,– én bukok az akrobatákra!
Nézd a pimaszt: pörög-forog!
A főnökünk, Szatyikiov elvtárs a
klubban épp így ugrándozott.

Te meg, mikor megjössz, Iván,

eldölsz, csábít a vén dívány,
vagy ordibálsz velem csúnyán –
így van, Iván?

– Zin, kihívod a gorombaságot,
minden percben csak bénítanál,
ücsörgők hát csak, mást se csinálok,
az egész estém ebből áll.

De így van ez jól, drága Zin,
a boltba én megyek megint'
ott várnak rám barátaim
s berúgunk, Zin.

– A tornásznőcske! Nézz oda gyorsan!
Csöppet se mai csirke már!
Odalenn a Fecske tejivóban
a pincérlány épp így riszál.

– Barátnőid falkája, Zin,
kotlek téli pamutjain,
unalmuktól butulsz, kicsim –
mind rusnya, Zin.

– Vány, hogy van Lilka Fedofizejeva,
a kasszírnő a Kultúrparkban?
Parkoltál körülötte, nem csoda:
kihívó bája jóadag van.

Minek is civakodni, Vány?
Elutazunk, vár Jereván!
Mit? Hogy ne jártassam a szám?
Bocsáss meg, Vány.

Készült 500 példányban

**Ez a
453
példány**

**ISBN 963 450 340 3
ISSN 0866 – 4420**

Felelős kiadó a szerző

Felelős szerkesztő Tabák András

930464 Tótfalusi Tannyomda, Budapest
Felelős vezető Nagy Lajos igazgató

Terjeszti a Könyvtárellátó Vállalat
Megvásárolható az V. Honvéd utca 5., V. Mérleg utca 6.,
VI. Andrásy út 45., VII. Rákóczi út 14-16., XIII. Szent István körút 26.,
XIII. Váci út 19. szám alatti budapesti könyvesboltokban.
